

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

324

Szerző:

Hely

Cím: *A választójog a városházán.*

Idő

"1916"

Forrás: *Népszava*

Személy

Bp.

116. 11

(Köt. v. füz.)

A választójog a városházán.

A főváros szerdai közgyűlésén szőnyegre kerülnek a legutóbb *kiderült* közigazgatási botránnyok: a Zita-kórház és a Műszerüzem botránnya, amelyekkel a minap a pénzügyi bizottság foglalkozott. Előre látható, hogy a tanács annak a bebizonyítására fog törekedni, hogy ezekben a dolgokban a rendszer nem hibás; esodálkoznánk, ha nem így lenne; esodálkoznánk és örülnénk. Mert szép dolog lenne, nagy dolog lenne, ha maga a polgármester is beismerné, hogy igenis a rendszer a hibás, igenis a rendszer teszi lehetővé a jó, tiszta adminisztrációt, igenis a rendszer hozza magával azt, hogy az adminisztrációban szélesen terpeszkedik a protekciós tehetetlenség, a közérdek fölé kerekedik a jogosulatlan magánérdek és komoly ellenőrzés nélkül garázdálkodik a protekciós enyveskezűség; és a rendszer teszi azt is, hogy a tehetséges és becsületos tisztviselők és bizottsági tagok nem bírják érvényesíteni akarataikat, kénytelenek a meglevő állapotokhoz alkalmazkodni, más-különbben pusztulniok kell. A rendszer teszi mindezt, az a rendszer, amely — a virilizmus és a cenzusválasztójog segítségével — néhány bank, részvénytársaság és törzsfőnök hitbizományává súlyosztotta a fővárost, telhetetlen kapitalistavállalatok és üzerek jobbágnépévé degradálta a főváros lakosságát.

Ismételjük: szép és nagy dolog lenne, ha ezt a tanács is, a polgármester is belátna és ha az adminisztráció élén álló urak őszin-

ten megmondanák: valóban a főváros adminisztrációja beteg és mi nem tudunk — ha még úgy akarnánk is — a nép érdekeinek megfelelő kormányzatot teremteni, mert mivelünk és az adminisztrációval nem a nép rendelkezik, hanem az a maroknyi érdekeltség, amelyet a mai választójog korlátlan urrá tesz a városházán. Azonban ezt a belátást és ezt az őszinteséget, a bajok gyökeres orvosolni-akarásának ezt a heroikus elhatározását nem várhatjuk a tanácstól, mert hiszen a tanács is ennek a rendszernek a produktuma és nem függetlenítheti magát tőle. Bizonyára vannak a tanácsnak tagjai, akik maguk is epedve várják a jobb időket, akik szivesebben szolgálnak Budapest népét, mint Budapest népének privilégiumos kihasználóit, de most nem moccanhatnak, hiszen az uralmon levő rendszernek a markában vannak. Így hát alapos az a föltevésünk, hogy a tanács a szerdai közgyűlésen nem fog bennünket meglepni a bajoknak és a bajok okainak őszinte föltárásával, a jobb irányba vezető ut bátor kijelölésével, hanem most is — mint a pénzügyi bizottságban — arra az alapra fog helyezkedni, hogy minden úgy van jól, ahogy van, akad ugyan egy-két tolvaj, de azok is elveszik méltó büntetésüket, ha fölönfogja és a napvilágra cipeli őket valamelyik nyughatatlan újságíró. Annál szivesebben üdvözljük azt az indítványt, amelyet dr. Vázsonyi Vilmos a szerdai közgyűlésre bejelentett és amely így szól:

A törvényhatósági közgyűlés kívánatosnak tartja, hogy a legközelebbi községi választás már a virilizmus eltörlésével — a

minden állandó budapesti lakosra kiterjedő általános, egyenlő és tükös választójog alapján ejtessék meg. A fővárosi törvény általános reformját is megelőző ilyen novelláris törvényhozási intézkedés megsürgetésére a közgyűlés fölir a kormányhoz és a képviselőházhoz.

Ez az indítvány magában foglalja azt a megállapítást, hogy a mostani rendszert gyökeresen meg kell változtatni. Elfogadja-e majd a többség az indítványt, vagy nem, arról most nem akarunk jóslásokba bocsátkozni. Annyi azonban bizonyos, hogy egy jó eredménye lesz neki: meg fogjuk tudni, vajjon a legutóbbi két év eseményei után merészel-e a többség nyíltan is ragaszkodni a mostani állapot föntartásához. Meg fogjuk tudni, mennyien vannak a rossz közlélemezés, a rossz közlekedés, a lakásnyomor, a rossz adórendszer és az erőteljes ellenőrzés nélkül való gazdálkodás protektorai. Attól tartunk, hogy óriási többségben vannak. De azt is meg fogjuk tudni, hogy mennyien vannak és kik azok, akik a nép érdekében mélyreható rendszerváltozást akarnak; hogy kik azok, akikre Budapest népe számíthat a demokratikus választójogért való harcában, amelyet — tekintet nélkül a közgyűlés állásfoglalására — meg kell vívnia és meg fog vívni, végül fog harcolni egészen a győzelemig.